

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4

The Development of Analytical Thinking Skills in the al-Hadith Subject Using GPAS 5 Steps Process for Year 4 Primary Islamic Studies Students

ซอฟาน สุหลง^{1*} มุหัมมัดสุหัยมี เฮงยามา¹ อับดุลรอแม สุหลง¹
Sofan Sulong^{1*} Muhammadsuhaimi Haengyama¹ Abdulramae Sulong¹

(Received: February 25, 2025; Revised: May 14, 2025; Accepted: May 21, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 รายวิชาอัลหะดีษ โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน (3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการ GPAS 5 Steps กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนसानติธรรม จำนวน 32 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงสถานการณ์ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกระบวนการ GPAS 5 Steps สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และนักเรียนพึงพอใจต่อกระบวนการ GPAS 5 Steps อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การคิดวิเคราะห์ รายวิชาอัลหะดีษ กระบวนการ GPAS 5 Steps การพัฒนาทักษะ

Abstract

The objectives of this research were: (1) to develop analytical thinking skills in the al-Hadith subject using the GPAS 5 Steps process for Year 4 students in the primary Islamic studies stage; (2) to compare students' learning achievement before and after the instruction; and (3) to examine students' satisfaction with the GPAS 5 Steps process. The

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹Faculty of Education, Yala Rajabhat University

*Corresponding author. E-mail: Sulongsofee@gmail.com

sample consisted of 32 Year 4 students from the primary Islamic studies stage students in the first semester of the 2024 academic year at Santitham School, selected using a cluster random sampling technique.

The research instrument included: (1) lesson plans based on the GPAS 5 Steps process, (2) an academic achievement test, (3) a situational analytical thinking skills test, and (4) a satisfaction questionnaire regarding the GPAS 5 Steps process. Data were analyzed using mean, standard deviation, and t-tests statistics. The results indicated that students' analytical thinking skills and academic achievement scores after instruction were significantly higher than before instruction at the 0.001 level of significance. Students' satisfaction with the GPAS 5 Steps process was at a high level.

Keywords: Analytical Thinking, al-Hadith Subject, GPAS 5 Steps Process, Skill Development

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ รวมถึงการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการศึกษา ซึ่งส่งผลให้เกิดความท้าทายด้านศีลธรรมและวัฒนธรรมมากขึ้น (Bates, 2019) ระบบการศึกษาไทยภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาได้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศาสนาอิสลามที่ให้ความสำคัญกับการใช้ปัญญาและการคิดวิเคราะห์ โดยในอัลกุรอานมีหลายอายะฮ์ที่กล่าวถึงการใช้สติปัญญา เช่น อายะฮ์ที่ 219 ในซูเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ที่กล่าวว่า “และจงพิจารณาในบรรดาสัญญาณของพระองค์เถิด บรรดาผู้ที่มีปัญญานั้นนั้นจะเข้าใจ” การศึกษาหะดีษจึงไม่ใช่เพียงแค่การท่องจำ แต่ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจหลักศาสนาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (Sulaiman, 2021)

การสอนหะดีษในปัจจุบันยังคงเน้นการบรรยายและการท่องจำเป็นหลัก ซึ่งทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ ไม่สามารถประเมินความถูกต้องของสายรายงานหรือเนื้อหาของหะดีษได้อย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ร่วมสมัยได้ (Mukhibat, 2019) ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาแนวคิดเชิงตรรกะเกี่ยวกับศาสนาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจหลักการอิสลามอย่างแท้จริง (อัชมาน เดอะ, 2566) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการสอนวิชาหะดีษที่โรงเรียนศาสนวัฒนธรรม ซึ่งพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเต็มไปด้วยปัญหาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนหลายคนไม่มีความสุขกับการเรียน ขาดความกระตือรือร้น และแสดงอาการเบื่อหน่ายกับการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ อีกทั้งยังพบปัญหาความแตกต่างด้านศักยภาพของผู้เรียน โดยนักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็วสามารถเข้าใจบทเรียนได้ง่าย ในขณะที่

ที่นักเรียนที่เรียนรู้ได้ซ้ำกลับไม่สามารถตามทันเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยรวม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าวิชาการเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในรายวิชาหัดเขียน พบว่าแม้ว่านักเรียนจะมีผลการเรียนที่ดีและตั้งใจเรียน แต่ยังคงขาดทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงลึก เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายและการท่องจำ ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ ที่ความ และนำเนื้อหาหัดเขียนไปปฏิบัติในชีวิตจริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมน้อย ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา และไม่ได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามหรืออภิปรายอย่างมีเหตุผล

การศึกษาหัดเขียนควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ที่มาของข้อมูล การประเมินข้อเท็จจริง และการนำไปใช้ในบริบทปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง (Supriyadi et al., 2020) ซึ่งจำเป็นต้องมีรูปแบบการสอนที่สามารถสนับสนุนกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ได้ดียิ่งขึ้น เช่น การใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบและนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนหัดเขียนในหลากหลายรูปแบบ เช่น การสอนแบบย้อนกลับ และการเรียนรู้แบบร่วมมือ แต่ยังคงขาดการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์โดยเฉพาะ (อับดุลราศัดดี แดวอสอง และ อับดุลรอแม สุลหลง, 2566) การนำกระบวนการ GPAS 5 Steps ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจนมาใช้ในการสอนวิชาหัดเขียน อาจเป็นแนวทางใหม่ที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล (Gathering) การคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing) การปฏิบัติและสื่อสาร (Applying and communicating) และการประเมินตนเอง (Self-Regulating) ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในบริบทของการเรียนการสอนทั่วไป (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2560)

กระบวนการ GPAS 5 Steps เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และค่านิยมได้อย่างกลมกลืนในทุกวิชาและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง นักเรียนสามารถเริ่มต้นจากคำถามหรือข้อสงสัยของตนเอง ค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์จนได้หลักการ นำไปประยุกต์ใช้สร้างผลงานหรือนวัตกรรม (ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย, 2559) ขั้นตอนแต่ละขั้นจึงสามารถใช้กับการเรียนรายวิชาหัดเขียนได้ เพราะการเรียนหัดเขียนต้องให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หัดเขียนกับการใช้ชีวิตจริง สามารถหาคำตอบ แก้ไขปัญหา และการตัดสินใจได้อย่างเป็นระบบ (Badri, 2022) การเอากระบวนการ GPAS 5 Steps มาใช้ในการจัดการเรียนรู้หัดเขียนจัดว่าเป็นแนวทางเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการประเมินเนื้อหาหัดเขียนอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณค่าอีกทั้งยังสามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่พบในโรงเรียนศานติธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาอัลหะดีษ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอัลหะดีษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 ที่มีต่อกระบวนการ GPAS 5 Steps ในรายวิชาอัลหะดีษ

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสอนอัลหะดีษได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลอย่างมากในทุกมิติของการศึกษา งานวิจัยในปัจจุบันได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) ผ่านการศึกษาและการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้

1. การคิดวิเคราะห์ในบริบทของการศึกษาศาสนาอิสลาม

ทักษะการคิดวิเคราะห์ถือเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการศึกษาศาสนาอิสลาม ซึ่งทักษะนี้ไม่เพียงแต่เป็นการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล แต่ยังเกี่ยวข้องกับการพิจารณาความหมายและการตีความหลักคำสอนที่มีรากฐานมาจากอัลกุรอานและหะดีษ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นในการเข้าใจบริบทของศาสนาและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Majid et al., 2024)

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ในการศึกษาศาสนาอิสลามต้องยึดหลักการวิจารณ์และการตีความที่รอบคอบ ซึ่งสะท้อนถึงการบูรณาการแนวคิดจากทั้งด้านศาสนาและวิทยาศาสตร์ (Sandi & Nurlaela, 2021) ในงานวิจัยของ Devi (2020) พบว่า การศึกษาทักษะการคิดเชิงลึกในหมู่อาจารย์การศึกษาอิสลาม ทำให้ครูมีความเข้าใจลึกซึ้งในหลักการอิสลามและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ.

2. การใช้เทคโนโลยีในการสอนหะดีษในยุคดิจิทัล

การศึกษาหะดีษในยุคดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลหะดีษได้ง่ายขึ้นและหลากหลายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีอุปสรรคหลายประการที่ยังคงค้างคาในกระบวนการศึกษาหะดีษ เช่น ปัญหาการตีความหะดีษผิดพลาดหรือการแพร่กระจายของข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง (อับดุลมันนัน มะดอรอแม, 2564)

จากการศึกษาของ Hassan (2019) พบว่า ในยุคดิจิทัลความท้าทายที่สำคัญในการศึกษาหะดีษคือการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เผยแพร่ในสื่อดิจิทัล ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเข้าใจและการตีความที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหะดีษ สิ่งสำคัญคือการสร้างความรู้ความเข้าใจในวิธีการตรวจสอบข้อมูลและการใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จากแหล่งที่มาที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

3. กระบวนการ GPAS 5 Steps

การใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ดังเช่นงานวิจัยของสิริวิญญู ธาตาดินทร์ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กระบวนการนี้ช่วยกระตุ้นการตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้และให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยการจัดการเรียนการสอนที่มีการวางแผนและการสะท้อนผล (Self-reflection) จะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการคิดเชิงวิพากษ์อย่างมีประสิทธิภาพ (นนทชัย สามงามจันทร์, 2560)

ตามทีอุษา หล่ำหมื่น และสมัย วรรณอดุร (2567) ได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ในการพัฒนาทักษะการคิด นักเรียนมีค่าเฉลี่ยด้านทักษะการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การสอนที่เน้นการวางแผนอย่างมีเป้าหมายและการสะท้อนผลช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาหะดีษ โดยผู้เรียนสามารถพัฒนาและปรับใช้ทักษะการคิดในบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21

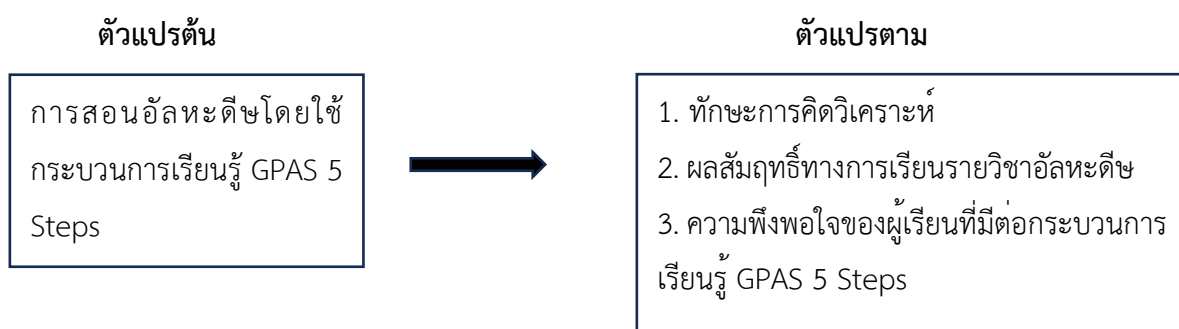
การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในยุคปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการทักษะชีวิตและทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้น กระบวนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะการศึกษาอัลหะดีษซึ่งเป็นการศึกษาเนื้อหาที่มีการตีความและมีหลายมุมมองที่สามารถประยุกต์ใช้ในโลกรปัจจุบันได้ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรเน้นการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตจริง เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่ใช้การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflective teaching) จะช่วยกระตุ้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Suntiah, 2023)

สรุปได้ว่า การศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ในบริบทของการสอนอัลหะดีษเป็นกระบวนการที่มีความท้าทายและต้องการการปรับตัวจากทั้งผู้สอนและผู้เรียน การนำกระบวนการ GPAS 5 Steps มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ผลในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนอัลหะดีษจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้องได้ง่ายขึ้น แต่ยังคงต้องมีการควบคุม

และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เผยแพร่ในโลกดิจิทัล ซึ่งคนไทยต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความฉลาดทางสติปัญญาโดยครูผู้สอนต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนด้วยแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ (GPAS 5 Steps) สามารถนำไปใช้กับการสอนอัลหะดีษที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่พาดพิงถึงท่านนบี เป็นแหล่งที่มาของบัญญัติอิสลามที่สองหลังจากอัลกุรอานได้อย่างถูกต้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 หลังเรียนด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาอัลหะดีษหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ GPAS 5 STEPS อยู่ในระดับในระดับมาก

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 โรงเรียนศานติธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 167 คนจาก 5 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาอัลหะดีษ โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps จำนวน 8 แผน มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00
2. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 40 ข้อ ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ความยากง่าย 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.27-0.70 และความเชื่อมั่น KR-20 = 0.85
3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ความยากง่าย 0.64-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.27-0.75 และความเชื่อมั่น KR-20 = 0.95
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ความเชื่อมั่น 0.73

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps สอนโดยผู้วิจัย จำนวน 8 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
5. รายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps โดยการทดสอบค่าที (t-Test dependent)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps โดยการทดสอบค่าที (t-Test dependent)
3. นำข้อมูลจากแบบสำรวจความพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best & James, 1997)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	32	40	778	24.31	3.69	9.76***	0.000
หลังเรียน	32	40	961	30.03	2.61		

***p < 0.001

จากตารางที่ 1 พบว่า กระบวนการ GPAS 5 Steps ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษ มีผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยผลการทดลองที่ได้จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งหมายความว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ใช้สามารถช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้จริง การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 จึงเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะดังกล่าว และไม่สามารถสรุปผลให้กับกลุ่มนักเรียนอื่น ๆ หรือวิชาอื่น ๆ ได้ การนำผลการทดลองนี้ไปใช้สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ในวิชาอัลหะดีษและวิชาอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับการศึกษาต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังจากผู้วิจัยจัดรูปแบบการสอนโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	32	40	741	23.16	4.38	7.754***	0.000
หลังเรียน	32	40	977	30.54	4.04		

***p < 0.001

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งผลการทดลองที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่สามารถสรุปผลให้กับกลุ่มนักเรียนในระดับอื่น ๆ ได้ เพราะมีการจำกัดขอบเขต

ในการทดลอง แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาอัลหะดีษหรือวิชาอื่น ๆ ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในระยะยาว

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียน

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล	4.31	0.78	มาก
2	กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์	4.34	0.75	มาก
3	กระบวนการ GPAS 5 Steps ทำให้ครูตั้งใจสอนให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม	4.28	0.77	มาก
4	กระบวนการ GPAS 5 Steps สนุกและน่าสนใจ	4.31	0.82	มาก
5	กระบวนการ GPAS 5 Steps ให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.28	0.68	มาก
6	กระบวนการ GPAS 5 Steps สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.28	0.89	มาก
7	กระบวนการ GPAS 5 Steps ทำให้ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.31	0.86	มาก
8	กระบวนการ GPAS 5 Steps ให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงจนสะท้อน	4.13	0.98	มาก
9	กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ	4.19	0.78	มาก

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps (ต่อ)

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
10	กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์	4.22	0.87	มาก
11	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเหมาะต่อการเรียนการสอน	4.28	0.85	มาก
12	เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.09	0.96	มาก
เฉลี่ยโดยรวม		4.25	0.83	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ผู้เรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.83) และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นที่ได้รับการจัดเรียงลำดับจากความพึงพอใจสูงสุดไปหาความพึงพอใจต่ำสุด พบว่า ประเด็นผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงสุดคือ กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และ 4.31 ตามลำดับ และประเด็นที่มีความพึงพอใจต่ำสุดคือ กระบวนการ GPAS 5 Steps ให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็น 4.09 และ 4.13 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแผนการจัดการเรียนรู้สาระอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps มีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการเรียนรู้ GPAS 5 Step มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการนี้เริ่มต้นจากการที่ครูออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเก็บรวบรวมข้อมูล คัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ และจัดหมวดหมู่เพื่อการวิเคราะห์และสรุปผล โดยอาศัยเครื่องมือช่วยคิด แผนภาพความคิด (Mind map) เพื่อให้เกิดความเป็นระบบ จากนั้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นำเสนอ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปแนวคิดสำคัญ อันนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและชัดเจนและช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดของผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสดูแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการคิดในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการคิดวิเคราะห์เชิงลึก การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล และการคิดเชิงหลักการจะเห็นได้ชัดว่ากระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดเชิงวิเคราะห์ได้รับการฝึกฝนผ่านการคัดกรองข้อมูล การเชื่อมโยงแนวคิด และการอภิปรายเพื่อสรุปองค์ความรู้สอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของกาญจนา ฐานะวุฒิกุล และน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ผลการวิจัยพบว่าการใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การตั้งคำถามและรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูลในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ได้มากกว่าการนั่งฟังอย่างเดียวสอดคล้องกับพิมชนก เจริญชีพ (2564) ที่ได้ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเขียนอธิบายได้ โดยนักเรียนวิเคราะห์ประโยคผ่านกระบวนการตั้งคำถามเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของประโยคให้ชัดเจน ผลการวิจัยพบว่าการสอนด้วยวิธีการตั้งคำถาม รวบรวมข้อมูลและจัดกระทำกับข้อมูล การใช้แผนภาพช่วยส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และสามารถอธิบายเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ แผนภาพยังมีส่วนสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น โดยทำให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นหลักและประเด็นย่อยได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ แผนภาพยังช่วยให้นักเรียนสามารถขยายประโยค และเชื่อมโยงแนวคิดจากประโยคหลักไปยังประโยคย่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูล การคัดกรองและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสรุปความคิดรวบยอด ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุภา วรคามิน (2565) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 นอกจากนี้นักเรียนยังมีสมรรถนะในการทำงานเป็นทีมในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบกลุ่มช่วยกันรวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลและนำเสนอ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ทำให้เกิดความท้าทายและแรงจูงใจ ส่งผลให้นักเรียนกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมกิจกรรมดังกล่าว สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ทำงานเป็นทีมและมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มมากขึ้นจนกระทั่งประสบความสำเร็จร่วมกัน การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดการจดจำและเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งกว่าการเรียนแบบท่องจำ กระบวนการ GPAS 5 Steps ยังช่วยส่งเสริมความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากกิจกรรมที่ออกแบบมีความท้าทายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนตามที่ศักดิ์สิน โจรจน์สรณมย์ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า

GPAS 5 Steps เป็นเทคนิคการสอนที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบแอคทีฟเลิร์นนิง (Active learning) พร้อมทั้งมีบทบาทเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยกระบวนการนี้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ แสวงหาข้อมูลรอบด้าน เพื่อให้สามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน คิดวิเคราะห์ และสรุปความรู้ เพื่อนำไปสู่การวางแผนและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติ ลงมือทำจริง และแก้ปัญหาจริง เพื่อพัฒนาแนวทางที่ดีที่สุด สื่อสารและนำเสนอข้อมูล ผ่านรูปแบบที่หลากหลาย สร้างคุณค่าให้กับผลงาน และต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่สังคม นอกจากนี้สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2560) ยังกล่าวอีกว่าการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps เป็นหนึ่งเทคนิคที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ หรือที่เรียกว่า กระบวนการ GPAS ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่มีพลังสูงสุด เน้นการคิดวิเคราะห์ระดับสูง ทั้งนี้ งานวิจัยของวาวรินทร์ พงษ์พัฒน์ (2561) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสำเร็จในการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องความน่าจะเป็น โดยใช้การเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ระดับชั้น ม.3 ยังชี้ให้เห็นอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสัตตัตถ์นัณ แสงเรือน (2565) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องรอบรู้รูปสี่เหลี่ยมโดยใช้การเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจใน กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 เป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 คือ กระบวนการ GPAS 5 Steps ส่งเสริมให้ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และ อันดับที่ 3 คือ กระบวนการ GPAS 5 Steps สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้มากในทุกองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองมากขึ้น กระบวนการ GPAS 5 Steps ช่วยส่งเสริมความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากกิจกรรมที่ออกแบบมีความท้าทายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการ GPAS 5 Steps ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของดาวธิดา วีระพันธ์ และกมลมาศ วงษ์ใหญ่ (2567) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ แบบ GPAS 5 Steps ในรายวิชาสังคมศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมาก นอกจากนี้ งานวิจัยของพรชัย ทาลา (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 4 พบว่า

1. กระบวนการ GPAS 5 Steps ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอัลหะดีษ มีผลสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยจากผลการทดลอง พบว่า คะแนนการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนรายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps มีค่าผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งบ่งชี้ว่า กระบวนการ GPAS 5 Steps มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาอัลหะดีษ การใช้กระบวนการนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นและมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจสูง ต่อกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้แนวทางนี้ การเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนและการใช้กระบวนการที่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและสนุกสนานในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสามารถสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาและพัฒนาทักษะการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า กระบวนการ GPAS 5 สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนในรายวิชาอัลหะดีษ ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถนำไปต่อยอดในการใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ในการพัฒนา

ทักษะการคิดวิเคราะห์ในวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อนและต้องการการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง เช่น วิชาอัลฟิสิกส์ วิชาอัลอะกิดะฮ์ หรือวิชาภาษาอาหรับ การนำกระบวนการนี้ไปใช้สามารถส่งเสริมการคิดเชิงวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในหลายสาขาวิชา

2. การส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นข้อพิสูจน์ถึงประสิทธิภาพของ กระบวนการ GPAS 5 Steps ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในวิชาอัลหะดีษ ซึ่งสามารถต่อยอด ไปสู่การพัฒนาในวิชาอื่น ๆ ที่เน้นการเรียนรู้เชิงลึกและการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยการใช้วิธีการสอนแบบ กระตุ้นการคิดและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีผลในการเพิ่มความสนใจและความพึงพอใจของนักเรียน โดยการให้ โอกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้และการอภิปรายร่วมกัน สามารถนำแนวทางนี้ไปปรับใช้ใน วิชาอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความพึงพอใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ในรายวิชาอัลหะดีษกับตัวแปร อื่น ๆ เช่น รายวิชาอัลฟิสิกส์หรืออัลอะกิดะฮ์โดยเลือกเนื้อหาที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้
2. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps เพื่อพัฒนาการคิดเชิง สร้างสรรค์ในการออกแบบนวัตกรรมอัลหะดีษ
3. ควรศึกษากระบวนการ GPAS 5 Steps เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียนในรายวิชาอัลหะดีษ หรือรายวิชาอื่น ๆ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนปลาย

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *หลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 ฉบับปรับปรุง 2555*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กาญจนา ฐานะวุฒิกุล และน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์
วรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps ร่วมกับ อินโฟ
กราฟิก. *วารสารสหวิทยาการเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*, 14(1), 7-14
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/GRAURU/article/view/272627>
- นนทชัย สามงามจันทร์. (2560). *ลักษณะของแผนการสอนที่ดี*. <https://blog.nsr.ac.th/60111806059/3696>

- ดาวรรดา วีระพันธ์ และกมลมาศ วงษ์ใหญ่. (2567). ผลการจัดกิจกรรมด้วยบอร์ดเกม เรื่อง คิด-คัด-แยก ร่วมกับกระบวนการ GPAS 5 Step เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 18(2), 45-60.
- พรชัย ทาลา. (2561). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ รหัสวิชา ค 23101 เรื่อง พื้นที่ผิว และปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps. https://www.kroobanok.com/board_view.php?b_id=163050&bcat_id=16#google_vignette
- พิมชนก เจริญชีพ. (2564). การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ร่วมกับ วิถีทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์ที่มีผลต่อแนวคิดทางวิทยาศาสตร์เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของเซลล์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศาสตร์ การศึกษาและการพัฒนามนุษย์*, 5(1), 26-39.
- วาวรินทร์ พงษ์พัฒน์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นโดยการ จัดการเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีสุทธาราม จังหวัด สมุทรสาคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์. (2565). GPAS 5 Steps โมเดลการคิดขั้นสูงเรียนรู้แบบแอคทีฟเลนนิ่ง. <https://www.sobkroo.com/articledetail.asp?id=4429>
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์. (2559). *วิธีสอนทั่วไป*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา.
- ศรีสุภา วรคามิน. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะการร่วมพลังทำงานเป็นทีมด้วย การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. DPU e-Theses. <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Srisupha.Vora.pdf>
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2560). *ศาสตร์และศิลป์ของการสอน*. ภาพพิมพ์.
- สัตตรัตน์ แซ่ย่าง และณัฐนันท์ แสนเรือน. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง รอบรู้รูปสี่เหลี่ยมโดยใช้การเรียนรู้แบบ GPAS 5 Steps. *วารสารครุศาสตร์ราชภัฏเชียงใหม่*, 1(2), 75-98.
- สิริวิทย์ ธาดาดินทร์. (2567). การพัฒนาทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ GPAS 5 Steps สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้ากบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์ล้านนา*, 1(2), 45-58.
- อับดุลมนัน มะดอรอแม. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลหะดีษโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ LT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *MENARA: Journal of Islamic and Contemporary*, 3(1), 29-40.

- อับดุลราศัดดี แดวอสนง และอับดุลรอแม สุหลง. (2566). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์รายวิชาอัลหะดีษ โดยใช้ เทคนิคการสอนแบบย้อนกลับ สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 2. *MENARA: Journal of Islamic and Contemporary*, 4(1), 15-27.
- อัมมาน เดอะ. (2565). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้ชุดนิทาน ประชาชาติที่ดีสาระวิชาอัลอคลาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 1(1), 44-57.
- อุษา หล้าหมื่น และสมัย วรรณอุตร. (2567). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สามัคคีเภท คำฉันท์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ GPAS 5 Steps ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 7(5), 113-128.
- Badri, K. N. (2022). Balanced education according to Imam Al-Zarnuji Tafkir: Interdisciplinary. *Journal of Islamic Education*, 3(2), 135-147.
- Bates, R. H. (2019). *Modernization, ethnic competition, and the rationality of politics in contemporary Africa In State versus ethnic claims*. Routledge.
- Best, J. W., & James, V. K. (1997). *Research in Education* (7th ed.) Allyn and Bacon.
- Devi, A. (2020). Studi Kritik Matan Hadits. *Al-Dzikra Jurnal Studi Ilmu al-Qur'an dan al-Hadits*. 14(2), 293–312. <https://doi.org/10.24042/al-dzikra.v14i2.6438>
- Hassan, S. A. (2019). Data collection instruments based on the definition of hadith. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(12), 685-693.
- Majid, L.A., Majid, M., & Kader, H. (2024). Exploring innovations and challenges in the study of hadith in the digital era. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 14(3), 67-76
- Mukhibat, M. (2019). The teaching management and study of Hadith: method, contents, and approaches. *Journal of Utopia Y Praxis Latinoamericana*, 24(6), 153-162.
- Sandi, A.V., & Nurlaela, A. (2021). Critical Thinking in the Digital Age According to the Perspective of Hadith. *Gunung Djati Conference Series*, 4, 431-441.
- Suntiah, R. (2023). The Use of E-Book Media Relates to Learning Motivation in Islamic Religious Education and Characteristics Material on the Entry of Islam in Indonesia. *Gunung Djati Conference Series*, 20, 1-7.
- Sulaiman, J. (2021). Hadith as a Source of Reference for Creative Thinking and Problem Solving among Muslim Students in Tertiary Education. *Journal of Unipsas*. 1(1), 78-88.

Supriyadi, T., Julia, J., Aeni, A. N., & Sumarna, E. (2020). Action research in hadith literacy: A reflection of hadith learning in the digital age. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(5), 99-124.